

Posudek diplomové práce

Veronika Slavíčková: Sociologický výzkum televizního chování. Faktory ovlivňující dobu strávenou sledováním televize.

2011

Předložená práce má jasně definovaný cíl a přináší významné původní informace na základě analýzy reprezentativního datového souboru. Jeho získání přitom nebylo vůbec snadné. Základní téma zařazuje do širšího kontextu, také ten mapuje převážně v rovině empirické. Výhodou tu je práce s poměrně aktuálními daty, možnou nevýhodou pak nutnost pracovat s internetovými zdroji (např. u dat z výzkumů se obvykle hůře posuzuje kvalita dat). Recenzenta podráždí bohužel hned první dva ne zcela šťastné odkazy. Přesto i tyto vstupní kapitoly považuji za dobře zpracované a informačně přínosné. Autorka se nepokouší o konstrukci nějakého teoretického modelu a nepracuje ani s rozsáhlejší zahraniční literaturou. Je velmi těžké odhadovat, nakolik se podobné analýzy objevují jinde ve světě, lze ovšem chápat, že i tam nebude zřejmě příliš velká snaha údajů tohoto typu výzkumníkům poskytovat a následně široce publikovat.

Práce je dobře strukturována i kvalitně zpracována po stránce jazykové a stylistické. Autorka prokazuje schopnost přiměřené a kritické interpretace dat, obvykle poukazuje i na limity nebo slabší stránky zvoleného postupu. Platí to i pro hodnocení použitých modelů, z nichž se onen expertní jeví jako přece jen srozumitelnější.

Z obecnějšího pohledu je zřejmé, že konstrukce modelů má spíše explorativní, instrumentální ráz. Přesto je užitečná, protože naznačuje různé alternativy řešení, což v situaci absentující teorie lze přijmout. Je samozřejmě možné diskutovat o prvcích voluntarismu při redukování počtu proměnných, ostatně i samotný postup odebrání proměnných z maximálního modelu není bez rizika, ale autorka se tyto problémy snaží reflektovat. Rozhodně je dobře, že nezůstala jen u dvourozměrné analýzy, protože některé otázky by nebylo možné seriózně odpovědět.

I když si autorka uvědomila heterogenitu souboru z hlediska věku a asociace vždy následně očistila, práce se v některých pasážích jeví jako zbytečně rozvěklá (i z hlediska počtu grafů nebo tabulek, viz např. 44, tam také chyba v přičestí, 52). V regresních modelech se pracuje i se skupinou dětí, takže i tady by očištění dat mohlo prospět. Rozdíly v podílu vysvětlené variance nejsou příliš velké. V souboji o predikční roli pohlaví je třeba brát v úvahu, že dvě „vítězící“ proměnné mohou být zkorelovány.

Graf 9 na s.37 skoro nic nedokazuje, rozdíly jsou minimální a nevíme nic o kontextu. U grafu 19 (rozdíly mezi kraji) by bylo možno uvažovat o dalších intervenujících proměnných (např. podílu pracovníků v zemědělství, apod.). Označení proměnných v přílohách je sice korektní, ale přesmyčka „martialst“ je roztomile dvojsmyslná. Otázka, jak se projevuje TV v druhém domově v peplemetrovém měření, by zasluhovala samostatnou diskusi.

Práce odpovídá standardům kladeným na diplomové práce, je poměrně rozsáhlá, přináší nové informace a využívá pokročilejších metod zpracování dat. Prokazuje dobré schopnosti autorky pracovat s daty a formulovat závěry. Soudím, že některé dílčí otázky mohou být u obhajoby vysvětleny. S ohledem na původnost práce a náročnost úkolu bych nesnižoval ambice hodnocení práce pod hranici velmi dobře.

Praha, 30.1.2011

Doc. PhDr. Jiří Buriánek, CSc.

